

КОНЦЕПЦИЯ

ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА ОКРЪЖЕН СЪД -
ДОБРИЧ

на ГАЛАТЕЯ ПЕТРОВА ХАНДЖИЕВА - МИЛЕВА
изпълняваща функциите Административен ръководител -
председател на Окръжен съд - Добрич

Кандидат за заемане на длъжността

Административен ръководител - председател на Окръжен
съд - Добрич

**УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, ЧЛЕНОВЕ НА
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,**

В съответствие с чл.194а ал.2 от ЗСВ представям на вниманието Ви концепция за управление и развитие на Окръжен съд - Добрич. Концепцията е изготвена по повод участието ми в конкурса за заемане на длъжността "административен ръководител - председател" и е израз на вижданията ми за състоянието и перспективите за развитие на Окръжен съд – Добрич, като част от съдебната система на Република България.

Решението ми да участвам в конкурса е продуктувано от реалните постижения на Окръжен съд – Добрич и от професионалния и административен опит, който съм събрала и, с който бих могла да бъда полезна и занапред.

Работя като съдия от двадесет и седем години, след като на 23.11.1992г. встъпих в съдебната система като младши съдия в Окръжен съд - Добрич. На 01.04.1994г. встъпих като съдия в Районен съд - Добрич, а на 11.05.1998г. като съдия в Окръжен съд - Добрич. От 20.10.2004г. бях заместник на административния ръководител - заместник председател на Окръжен съд - Добрич. На 02.12.2014г. встъпих като административен ръководител – председател на Окръжен съд – Добрич.

Професионалният ми път на съдия е белязан от знанието и вътрешното усещане за значимостта на закона и моралните норми в човешките отношения. Изминалите двадесет и седем години затвърдиха убеждението ми, че съдията е призван да даде право и справедливост и, че всеки, който е изпълнил призванието си, заслужава признание и уважение.

Професионалният ми опит на съдия не е малък. Наред с него в годините, в които участвах в ръководния екип на Окръжен съд – Добрич, събрах сериозни знания и практически умения в общото организационно и административно управление на съда. Като административен ръководител натрупах непосредствен опит в планирането и управлението на бюджета, на човешките ресурси, материално – техническото и информационно осигуряване, съобразени със спецификата на съдебния орган. Без да игнорирам необходимостта непрестанно да повишавам професионалната си квалификация на съдия, вложих сили и енергия за доброто администриране на Окръжен съд – Добрич с разбирането, че качественото, бързо и прозрачно правораздаване е основната задача на институцията и всеки съдия и съдебен служител има ангажимента да допринесе за нейното решаване. Когато

встъпих като административен ръководител, бях наясно със сериозността и отговорността на управлението, но ежедневната ръководна работа понякога поставя ситуации и предизвикателства, за които няма предварителна подготовка, но изискват своевременно разрешаване. Винаги съм смятала, че постигнатото, ако дава добър резултат, трябва да бъде запазено, надграждано, развивано и неотклонно съм се стремила към това. На тази база, необходимите промени бяха извършвани постепенно и при търсене на баланс между наличните дадености – съдии, служители, материална и финансова обезпеченост, но неизменно и без компромиси, що се отнася до крайната цел да се осигури своевременен и ефективен достъп до правосъдие.

Анализът на изминалия период от пет години, по мое мнение, дава основание за преценка, че в Окръжен съд – Добрич позитивният опит в достигнатото е съхранен, въз основа на него моделът за управление и организация на работата са надградени и е осигурено ефективното осъществяване на основаното предназначение на съда за качествено, своевременно и прозрачно правораздаване.

Положителните отзиви и оценки за работата на Окръжен съд – Добрич ми дават увереността да вярвам, че пътят, по който съм вървяла, е бил правилен, а положените усилия са имали ефект. Разбира се, усилията и амбицията само на административния ръководител не биха били достатъчни, за да осигурят успех. Следва да отбележа същественото значение на помощта и ежедневното съдействие от ръководния екип, които имах, подкрепата от всеки съдия и съдебен служител, добросъвестното и отговорно изпълнение на конкретно възложените им задължения, които са и основната предпоставка за успехите.

Работя с този колектив от съдии и съдебни служители от много години. Като административен ръководител обогатих впечатленията си за качествата и възможностите на всеки. Познавам всички съдии от районните съдилища към Окръжен съд – Добрич. Познавам и проблемите на районните съдилища, както общите за всички тях, така и специфичните за всеки отделен съд.

В процеса на работа като административен ръководител създадох професионални контакти с колегите от останалите окръжни съдилища от Апелативен район – Варна, с колеги от други съдилища в страната и от чужбина, което е отлична възможност за обмен на мнения и добри практики.

Считам, че в най-голяма степен познавам спецификата на институцията и притежавам управленски опит и знания. Това ми дава увереност, че мога да допринеса за развитието на съда, като напълно осъзнавам отговорностите на длъжността, за чието заемане за втори мандат кандидатствам.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД-ДОБРИЧ. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ.

Юрисдикцията на Окръжен съд - Добрич обхваща територията на Област – Добрич, която включва осем общини.

В края на 2018г. по данни на Националния статистически институт населението е 173 831 души. Повече от половината от населението живее в градовете, като в областния център са съсредоточени 48%. Населението в областта намалява. Сравнено с други региони, темповете на намаляване в Добричка област не са високи, но тенденцията се запазва и е характерна за страната като цяло.

В последните няколко години стопанско – икономическото състояние на областта показва леко развитие в положителна посока. Аграрният сектор е от съществено стопанско значение. Областта е с най-голям дял на обработваема земя в страната и крупен производител на селскостопанска продукция. Свързано с това, хранително – вкусовата промишленост заема 48% от общия обем на развитата в областта индустрия. Развита е сферата на услугите, като туризмът традиционно играе съществена роля и значението му нараства.

В резултат на намаляването на активното население /поради миграция и емиграция/ и подобряването на икономическото развитие в областта, в последните няколко години броят на настите лица леко се повишава, а коефициентът на безработица се запазва стабилен и показва слаба тенденция към намаляване.

1. Кадрова обезпеченост

1.1. Магистрати

В началото на 2019г. за Окръжен съд – гр.Добрич бяха утвърдени 19 щатни бройки за магистрати.

С решение по т.33.5 по протокол №2/22.01.2019г. на СК на ВСС на осн.чл.194 ал.1 от ЗСВ една щатна длъжност „съдия“ бе закрита в Окръжен съд – Добрич и преместена в Софийски градски съд с предназначаване на заемащия я съдия от гражданско отделение.

Така, понастоящем Окръжен съд – Добрич разполага с 18 щатни бройки за магистрати - административен ръководител-председател, двама заместници на административния ръководител – заместник председатели, четири надесет съдии и един младши съдия.

Два щата за съдии – един в гражданско и един в търговско отделение са свободни, съответно от м.ноември 2017г. и от м.април 2018г. С решение по протокол №21/02.07.2019г. на СК на ВСС е обявен конкурс за заемането им чрез повишаване, който не е приключил.

През първата половина на 2019г. свободна бе и длъжността „младши съдия“. След приключване на задължителното обучение в НИП, на длъжността встъпи младши съдия Георги Пашалиев.

Един съдия от наказателно отделение отсъства през 2019г. от работа поради отпуск за бременност и раждане на дете и отпуск за отглеждане на дете.

С решение по т.27 по протокол №32/08.10.2019г. на СК на ВСС съдия Десислава Николова от гражданско отделение е определена за член на постоянно действащата КАК към СК на ВСС.

През 2020г. предстои на осн.чл.165 ал.1 т.1 от ЗСВ освобождаването на Адриана Панайотова – заместник на административния ръководител и ръководител на търговско отделение.

Съществуващата щатна численост за магистрати в Окръжен съд – Добрич е оптимална за ефективното осъществяване на правораздавателната дейност. Приетите с решения на СК на ВСС анализи за натовареността на съдилищата през 2017г. и през 2018г. показват, че натовареността по щат в Окръжен съд - Добрич е била по-ниска от средната стойност на натовареността по щат за окръжните съдилища. За 2017г. разликата е 1.9, а за 2018г. разликата е намалена на 1.6 и причислява Окръжен съд - Добрич в категорията на средно натоварените съдилища. Като имам предвид намаляването на съдийския щат и увеличеното постъпление на дела за изминалите единадесет месеца от годината, считам, че и за 2019г. Окръжен съд - Добрич ще е в групата на средно натоварените съдилища. Така, съществуващата щатна численост за магистрати дава една нормална, съизмерима с тази на повечето окръжни съдилища, натовареност спрямо постъпилите дела и делата за разглеждане. Нормалната натовареност е основна предпоставка за качествено и бързо правораздаване.

Евентуалното следващо намаляване на щата за магистрати би могло да се отрази негативно най-вече по показателя за бързина на правораздаването. Отделно, че съкращаването на освободен щат за съдия в окръжния съд ще намали възможностите за кариерно развитие за колегите от районните съдилища, които не могат или не искат да търсят такова в други съдебни райони и това би могло да има демотивиращо и негативно значение.

По правило натовареността на съдиите се преценява при сътнасяне на техния брой към броя на делата. Но не бива да се пропуска, че освен с прякото правораздаване съдиите са ангажирани и с редица други дейности. В неголемите съдилища, какъвто е Окръжен съд – Добрич, няма съдия, чиито ангажименти да се изчерпват само с разпределените му дела и да не са му възложени и други задачи – участие в комисии за атестиране и за провеждане на конкурси за назначаване на съдебни служители, за проверки на районните съдилища, за професионална етика, за проверки за съответствие на съдебните заседатели по чл.68д от ЗСВ, за

безопасни условия на труд, за експертиза на ценността на материалите по чл.66 от ПАС и др., както и в дейности и мероприятия за повишаване на общественото доверие, като Образователната програма, „Ден на отворените врати“, други форми на работа с подрастващи.

Всички съдии в Окръжен съд – Добрич са с дългогодишен стаж в съдебната система и с ранг „съдия във ВКС и ВАС“. Притежаваните от тях чувство за отговорност, опит и висок професионализъм са реалната база за постигнатото в съда качествено и бързо правораздаване, както и за и ефективното осъществяване на съпътстващите го дейности.

1.2. Съдебна администрация

Утвърдената щатна численост на съдебните служители в Окръжен съд - Добрич е 34 броя, структурирани, както следва:

- ръководни длъжности - 3 броя - съдебен администратор, главен счетоводител, административен секретар;
- специализирана администрация - 22 броя - съдебен помощник, 9 броя съдебни деловодители, 7 броя съдебни секретари, съдебен архивар, 4 броя призовкари;
- обща администрация 9 броя - управител сгради, системен администратор, връзки с обществеността, касиер, статистик - домакин, чистач, куриер - чистач, шофьор, работник по поддръжката - огњар.

Числеността на щата на съдебната администрация е непроменена от няколко години, но през 2019г. в нея се осъществиха структурни и кадрови промени.

Поради придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст бяха освободени двама служители на длъжността "призовкар", двама служители на длъжността "съдебен деловодител", служителят на длъжността "работник по поддръжката - огњар" и служителят на длъжността "чистач". По реда на чл.326 от КТ бе прекратено трудовото правоотношение с един съдебен секретар.

След провеждане на конкурс нови двама служители са назначени на длъжността "призовкар". Един съдебен деловодител и един съдебен секретар са назначени от друг орган на съдебната власт. Със срок за изпитване са назначени „работник по поддръжката – огњар“ и „чистач“, като заемалият по-рано последната длъжност служител е назначен на освободената длъжност "куриер-чистач".

Освобождаването на втория щат "съдебен деловодител" и значителното намаляване на работата по фирмени дела, даде възможност за разрешаване на проблем, който стоеше от няколко години. До скоро щатът на главния счетоводител бе единственият, пряко предназначен за осъществяване на

финансово - счетоводната дейност. Осигуряването на финансовата дисциплина и спазването на изискванията на ЗСФУК се осъществява посредством длъжността "съдебен архивар - касиер", но, поради коренно различния им характер, обем и отговорности, съвместяването на функциите на двете длъжности бе неуместно. Ето защо и в съответствие с изразените от КСА към СК на ВСС становища, длъжността "архивар - касиер" се трансформира и заемащият я служител бе препознан на длъжност "архивар", а свободният щат "съдебен деловодител" се трансформира в длъжност "касиер", на която предстои препознаването на служител от друг орган на съдебната власт.

Съотношението съдебни служители/магистрати в Окръжен съд – Добрич е 1.89. В резултат на намалението в щатната съдийска численост през 2019 г. и запазването на щатната численост на съдебната администрация, съотношението е по-високо от същото през предходните две години, но продължава да е по-ниско от средното за окръжните съдилища в страната, което е 2.04 за първото полугодие на 2019г.

Щатната численост на съдебната администрация е оптимална за своевременно и ефективно осъществяване на правораздавателния процес и съпътстващите го дейности. Създадена много добра организация на работа, която позволява своевременното и качествено изпълнение на задълженията. Съдебните секретари са разпределени по отделения, а съдебните деловодители и по съдии, което дава основа за по-бързо и качествено изпълнение на задачите. За целата съдебна администрация се прилага принципът на взаимната заменяемост и при необходимост работата се преразпределя. Продължава дългогодишната практика дейността по призоваване и връчване на книжа да се осъществява въз основа на споразумение по чл.73 от ПАС между Окръжен и Районен съд – Добрич, но опитът за постигане на такова и с Административен съд – Добрич не даде резултат. Освен на служителите, заемащи длъжности, които по щатно разписание съвместяват функциите на повече от една такава, на други служители също е възложено изпълнението и на други дейности – на съдебния администратор са възложени функциите на длъжностно лице по защита на личните данни, на административния секретар са възложени функциите на „служител по сигурността на информацията“, на един съдебен секретар е възложено да изпълнява дейността на „завеждащ регистратура класифицирана информация“, на двама съдебни деловодители е възложена работа с класифицирана информация. Шофьорът и огњарът във всеки случай, когато не са заети с преките задължения на заеманите от тях длъжности, подпомагат работата на призовкарите, а при необходимост това се възлага и на други служители.

Съвместяването на дейности крие опасност от занижаване качеството на работа, но при съществуващите бюджетни ограничения е ясно, че не може да се

очеква увеличаване на щата за служители. То би било и неоправдано, с оглед обема и естеството на работа на някои от длъжностите, на които е възложено съвместяване.

Преобладаващо, служителите от Окръжен съд – Добрич са с дългогодишен стаж в съдебната система, което способства качественото и срочно изпълнение на задълженията им при спазване на принципите на законност, отговорност, прозрачност, бързина, ефективност, лоялност. Непрекъснато променящите се изисквания, усложненото администриране, внасяните множество изменения и отговорности за съдилищата, обуславят полаганите от съдебните служители непрестанни усилия за повишаване качеството на извършваната дейност и на нивото им на компетентност. Ежегодното атестиране на съдебните служители и получаваните от тях много добри и отлични оценки, са показателни за приноса им за дейността на съда.

2. Правораздавателна дейност

2.1. Организация на работата и разпределение на делата

В Окръжен съд - Добрич са сформирани три отделения.

В гражданско отделение са разпределени шест бройки за съдии, в т.ч. и председателят на съда, който ръководи отделението. Понастоящем отделението действително работи с четирима съдии – един съдия от отделението е определен за член на КАК при СК на ВСС, а една щатна бройка е свободна и за заемането й чрез повишаване е обявен конкурс. Съдии от гражданско отделение разглеждат всички първоинстанционни граждански дела, възвивните дела по жалби срещу актове на районните съдилища по спорове с гражданскоправен характер, както и възвивни дела по жалби срещу действия на съдебните изпълнители.

В наказателно отделение са разпределени шест бройки за съдии, включително заместник председател, който ръководи отделението. Действително работещите през 2019г. съдии в отделението са петима, тъй като един съдия е в отпуск за отглеждане на дете. В наказателно отделение се разглеждат всички първоинстанционни и възвивни наказателни производства.

В търговско отделение са разпределени пет бройки за съдии, включително заместник председател, който ръководи отделението. Един щат за съдия в търговско отделение е свободен и за заемането му е обявен конкурс чрез повишаване. Съдии от отделението разглеждат търговските дела, възвивните дела по жалби срещу актове на районните съдилища по граждansки дела по спорове с търговски характер, фирмени дела и възвивни дела по жалби срещу действия на съдебните изпълнители.

При встъпването му в длъжност с решение на Общото събрание на съдиите младшият съдия бе разпределен с намалена натовареност по всички

въззвини производства, разглеждани от трите отделения. След намаляване на броя на действително работещите съдии в гражданско отделение и при отчитане постъплението на дела като обем и видове, понастоящем младшият съдия е разпределен да участва във въззвините производства, разглеждани от гражданско и търговско отделение.

Делата в Окръжен съд – гр.Добрич се разпределят при спазване на предвидения в чл.9 от ЗСВ принцип на случайния подбор и при съблудаване изискванията на Единната методика по приложение на принципа за случайно разпределение. Утвърдени са и се прилагат Вътрешни правила за случайно разпределение на делата.

Делата се образуват и разпределят в деня на постъпване на книжата или най-късно в следващия работен ден от председателя на съда и от неговите заместници /съобразно вида на делата/. На дежурния съдия е възложено образуването и разпределянето на делата, подлежащи на разглеждане по дежурство. В отделни случаи при необходимост образуването и разпределянето на дела се възлага със заповед на друг съдия или на системния администратор - техническите действия по разпределянето.

Определянето на съдия – докладчик се осъществява посредством Централизираната система за случайно разпределение на делата. Отклоненията от принципа за случайно разпределение и преразпределянето на дела са редки - само в предвидените в ЕМППСР и във ВПСРД случаи. Тук бих искала да посоча, че отводът по чл.22 ал.1 т.6 от ГПК и по чл.29 ал.2 от НПК на първоначално определения докладчик и преразпределянето на делото, фактически в някои случаи води до заобикаляне на случайния принцип. Разбираемо е /чл.175и ал.6 от ЗСВ/ да се приеме искане за отвод, направено от страна в производството при макар и формално позоваване на наличие на основание по чл.22 ал.1 т.6 от ГПК или по чл.29 ал.2 от НПК. Самоотводите на същото основание обаче в някои случаи са мотивирани с обстоятелства, които са твърде необосновани и дори несериозни. Въпреки взетите мерки /регистър на отводите и самоотводите, публикуването му на интернет страницата на съда, практика на различни състави на ВКС/, този подход реално не може да бъде контролиран, но той е предпоставка за заобикаляне на случайния принцип за разпределяне на делата. Отделно, че в някои случаи той създава предпоставки за забавяне на производството, а не рядко и за влошаване на колегиалните отношения.

По дежурство в Окръжен съд – Добрич се разглеждат само наказателни дела – определени във Вътрешните правила за случайно разпределение на делата. Графикът за дежурствата се изготвя за цяла година /без периода на съдебната ваканция/ и се утвърждава със заповед на председателя в края на предходната или в началото на съответната година. За дежурствата по наказателни дела, за

организацията на работа и разглеждането на другите дела в периода на съдебната ваканция се издава отделна заповед.

От началото на 2015г. на случаен принцип се определят и членовете на съдебния състав по въззвините и другите дела, подлежащи на разглеждане в състав. Приложението на случайния принцип и при сформирането на съдебните състави е добър начин за регулиране общата натовареност на съдиите, способства за избягване на щатни и кадрови проблеми в неголемите съдилища и, което е най-съществено, съставлява допълнителна гаранция за прозрачно и справедливо правораздаване. За определянето на членовете на съдебния състав по съответното дело се използва съответната опция на ЦСРД. Съдебните състави се формират със съдии от отделението, от което е съдията – докладчик, а при невъзможност – със съдии от друго отделение в съответствие с утвърдените ВПСРД. Причините за изключване на принципа на случайния подбор при сформирането на съдебни състави са идентични с тези при определянето на съдия – докладчик.

Изборът на съдебни заседатели за първоинстанционните наказателни дела също се извършва на случаен принцип посредством съответната опция на съдебно - деловодната програма.

За по-доброто и ефективно осъществяване на дейността на съда и в изпълнение на законоустановените изисквания, актовете на ВСС и дадените препоръки от извършени проверки в съда, освен Вътрешни правила за случайното разпределение на делата, са утвърдени и се прилагат още Вътрешни правила за организацията и дейността на Общото събрание, Вътрешни правила за определяне натовареността на съдиите, Вътрешни правила за работата на съдебния помощник, Вътрешни правила за публикуването на съдебните актове, Вътрешни правила за достъп до обществена информация, Вътрешни правила за организацията на работа на съдебните заседатели, Вътрешни правила за достъп до електронни съдебни дела. Издадени са заповеди за воденето на регистъра по чл.235 ал.5 от ГПК, за воденето на регистъра на отводите и самоотводите.

2.2. Данни за съдебните производства

В периода 2016г. – 2018г. се запази установената от по-рано тенденция за намаляване на делата, които постъпват, стоят за разглеждане и се свършват в Окръжен съд – Добрич.

Година	Постъпили дела	Дела за разглеждане	Свършени дела
2016	1 542	1 718	1 518
2017	1 415	1 615	1 441
2018	1 386	1 560	1 354
01.01.2019 - 30.11.2019	1 477	1 683	1 370

Макар текущата 2019г. да не е приключила, данните показват, че за изминалите единадесет месеца е налице увеличение в постъплението. В края на месец ноември в съда са постъпили повече дела отколкото са постъпили в цялата 2018г. и цялата 2017г., което означава, че през 2019г. тенденцията за намаляване на делата ще бъде прекъсната.

Гражданските дела в поредни години заемат най-голям дял от всички новопостъпили дела, за разглеждане и свършени дела, като това положение се запазва и в текущата 2019г. От тях най-голям е обемът на въззвивните гражданска дела и въззвивните частни гражданска дела. Първоинстанционните искови и частни гражданска производства, въпреки някои различия в годините, са относително стабилни като обем.

Търговските дела са в най-малък обем, но това са делата, чието постъпление неотклонно от няколко години се увеличава. Може да се предположи, че това е свързано със стопански и икономически фактори, но с категоричност основна роля имат измененията в подсъдността по ГПК. Последното е показателно, че чрез законодателните изменения в подсъдността и по други видове дела и производства би могло да се регулира различната натовареност между органите на съдебната власт.

Наказателните дела съставляват средно 30% от делата, които постъпват, стоят за разглеждане и се свършват в съда. Постъплението на първоинстанционни дела от общ характер вече няколко години трайно запазва едни и същи нива, но продължава намаляването на частните наказателни дела и въззвивните наказателни производства. Намаляването на наказателните дела е свързано с намаляващото пълнолетно население в съдебния район, с ниската активност на органите на досъдебното производство и прокуратурата, с намаляването по същите причини на наказателните дела в районните съдилища и разглеждането на все повече дела в районните съдилища по реда на чл.381 и сл. от НПК, които обстоятелства неминуемо водят до намаляване и на въззвивните наказателни производства в окръжния съд.

2.3. Натовареност

Година	Съдии по щат	Натовареност по щат		Действителна натовареност	
		дела за разглеждане	свършени дела	дела за разглеждане	свършени дела
2016	20	7.16	6.33	7.16	6.33
2017	20	6.73	6	7.02	6.27
2018	19	6.84	5.94	8.52	7.4

Цифрите показват, че през 2018г. тенденцията на намаляване на натовареността в Окръжен съд - Добрич е прекъсната. Това е свързано със съкращаването през 2018г. на една бройка за съдия и с факта, че в същата година два щата за съдия, а също и този за младши съдия са били незаети. През 2019г. щатът за съдии е намален с още една бройка; младши съдията е встъпил в началото на второто шестмесечие, двата щата за съдия не са заети, а един съдия е определен за член на постоянно действаща КАК при СК на ВСС. Тези обстоятелства, ведно с посочените по-горе данни за делата през изминалите единадесет месеца, дават основание да се предположи, че за 2019г. натовареността по щат и действителната ще бъдат по-високи спрямо предходните години. Съпоставен с останалите окръжни съдилища в страната, Окръжен съд - Добрич е със средна натовареност. За 2018г. средномесечната действителна натовареност на база свършени дела на съдиите от гражданско отделение е 7.28, на съдиите от търговско отделение е 8.65, а на съдиите от наказателно отделение – 5.74. Натовареността на съдиите от гражданско и търговско отделение е приблизително уравновесена, което е постигнато с разпределението на посочените по-горе въззвивни граждански производства за разглеждане от съдиите от търговско отделение. Натовареността на съдиите от наказателно отделение е по-ниска, но при съобразяване позитивите на специализацията по материя, прилагането на посочения подход от другите две отделения и за съдиите от наказателно отделение само заради изравняване на натовареността би било в известна степен самоценно и без съществена полза за самото правораздаване.

2.4. Срочност на правораздаването

Бързината на приключване на делата е важен индикатор за добро правораздаване.

Година	Брой свършени дела	Свършени в З м.срок	% на свършените дела в З м.срок
2016	1 518	1 384	90 %
2017	1 441	1 291	91 %
2018	1 354	1 195	88 %

Считам, че данните в таблицата за приключчените в тримесечен срок дела в Окръжен съд - Добрич са показателни в тази насока и, въпреки минималното отстъпление през 2018г. от постигнатото в предходните години, правораздавателният процес се осъществява срочно и без необосновано забавяне. Основа за този извод ми дават и статистическите отчети за първото шестмесечие на 2019г., в което 91% от свършените в Окръжен съд – Добрич дела са приключили в тримесечен срок.

Посочените резултати са последица на своевременното и без необосновано забавяне извършването на всички процесуални действия, добрата предварителна подготовка и отлагането на делата само при безусловна необходимост. Основна причина за отлагане на делата е необходимостта от събиране на доказателства и изготвяне на експертизи. По наказателните дела това е свързано със спазването на принципа за разкриване на обективната истина и служебното начало, както и със задълбочаващото се увеличаване ролята на съдебното следствие при събирането на доказателства и заемането от съдебната фаза на основно място в наказателния процес по дела с фактическа и правна сложност. Отлагането за експертизи и за събиране на доказателства по граждански и търговски дела е свързано с фактическа и правна сложност на споровете, със специфична уредба на производството /запрещение/, със задължение на гражданския съд служебно да следи за някои обстоятелства /интересите на деца/, с необходимост от повторно или допълнително изясняване на експертни въпроси. Понякога делата се отлагат поради поведението на веществите лица, несвоевременно отказали да извършват поставената им задача или непредставили в срок експертизата, поради поведението на страните по граждански и търговски дела, внесли несвоевременно депозита за веществото лице или недовели в съдебно заседание свидетелите си, поради злоупотреба с процесуални права на подсъдими и защитници по наказателни дела. В тази връзка, предвидените в процесуалните закони дисциплиниращи мерки, що се отнася до веществите лица не водят до съществен положителен резултат; по-скоро ефектът е отказ за участие в списъка по чл.401 ал.1 от ЗСВ, а включените в него наистина добри специалисти не

са много, особено като се има предвид, че все по-често се касае за експертизи с изключителна сложност и специфика. Нередовното призоваване не е често срещана причина за отлагане на делата. При това нередовното призоваване поради пропуски на съдебните служители – призовкари от съдебния район се случва съвсем рядко, което е показателно за добрата им подготовка и отговорността им. Нередовното призоваване е свързано преимуществено с пропуски на длъжностните лица в населените места, в които няма районен съд, а така също и със забавяне връчването на книжата особено в гр. София.

Тук е мястото да отбележа, че в Окръжен съд - Добрич липсват дела, чието разглеждане е продължило извън разумен срок по вина на съда. Налице са дела, чието разглеждане е продължило по-дълго, но се касае за спрени гражданско производства до приключване на преюдициални спорове, издирване на лица по наказателни дела с европейска заповед за арест, дела по ЗПКОНПИ, дела, които по обжалване на междинни съдебни актове са пребивавали в горни инстанции повече време, отколкото са били в съда, за да бъдат разглеждани.

Актовете по 99% от решените дела са постановени в законоустановения едномесечен срок /шестдесетдневен за наказателните дела/. Този процент се отнася и за трите предходни 2016г. - 2018г. По правило съдиите от търговско отделение постановяват съдебните актове по разглежданите от тях дела изключително в срока по чл.235 ал.5 от ГПК. Отклоненията от законоустановените срокове за обявяване на съдебните актове /мотивите към присъдата/ при съдиите от наказателно отделение са рядкост; за 2018г. срокът не е спазен само за 0.73% от всички обявени актове по наказателни дела. Малко повече – средно около 2% от актовете по разглежданите от съдиите от гражданско отделение дела са обявени извън срока по чл.235 ал.5 от ГПК. Следва да се подчертвае, че по правило забавата в постановяването на съдебните актове е минимална - от няколко дни до месец и половина. Като имам предвид последното и минималния процент на актовете, постановени извън законоустановените срокове, считам, че отклоненията не са съществен проблем.

Последното не означава, че въпросът за бързината и срочността на правораздаването се игнорира и не стои на внимание. Веднага след изтичане на съответния календарен месец съдебният администратор извършва справка за наличието на дела, които не са насрочени повече от месец след осъществяването на условията за това, по които също в такъв период не се извършват процесуални действия, по които съдебният акт е постановен след изтичане на законоустановения срок, или, въпреки изтичането му, съдебният акт не е постановен. Резултатите от проверките се докладват на председателя и се предприемат действия и мерки за отстраняване на проблема, съобразно спецификата на всеки конкретен случай. На всеки шест месеца се извършва проверка за наличието на дела, чието разглеждане е

продължило в неразумен срок, резултатите се обобщават в доклад и се предприемат мерки за недопускането на отклонения от изискванията за бързина на правораздаването.

2.5. Качество на правораздаването

Без да подценявам бързината и срочността, считам, че основен белег на доброто правосъдие, изпълняващо същностното си предназначение да даде справедливост, е качеството на правораздавателната дейност.

Година	Върнати	Потвърдени		Отменени		Изменени		Не допуснати до кас.обж.	
		Брой	%	Брой	%	Брой	%	Брой	%
2016	231	104	45	29	13	44	19	54	23
2017	201	87	44	27	13	26	13	61	30
2018	216	91	42	31	14	29	14	65	30

В таблицата за показани резултатите по върнатите от инстанционен контрол съдебни актове за 2016г. - 2018г. Намирам, че трайното общо съотношение на отменените и изменените актове от една страна спрямо потвърдените и недопуснатите до касационно обжалване от друга, е безусловен показател за стабилно високото ниво на качеството на съдебните актове, постановявани от съдиите в Окръжен съд – Добрич. В тази връзка и, като имам предвид, че само 18% от върнатите от инстанционен контрол актове на съдиите от гражданско отделение са отменени и изменени, а потвърдените и недопуснати до касационно обжалване са 81%, считам, че постигнатото качество ефективно компенсира минимално неспазваните срокове по чл.235 ал.5 от ГПК. С 61% потвърдени и недопуснати до касационно обжалване и 39% отменени и изменени актове, съдиите от търговско отделение са постигнали едно много добро ниво на качество на правораздаване, съпроводено и със стриктна срочност. Потвърдените 55% от върнатите от инстанционен контрол актове по наказателни дела са също един много добър резултат. При това горните съотношения са изчислени, като в отменените и изменените актове са включени и тези, които са отменени и изменени по обективни причини, както и поради наличието на противоречива практика на горните инстанции по приложението на материалния и процесуалния закон.

В обобщение, считам, че в Окръжен съд - Добрич е постигнат баланс между много добро качество и бързина на правораздаването, при който качеството не се засяга от срочността.

2.6. Проверки на дейността на Окръжен съд - Добрич

Работата в Окръжен съд - Добрич е обект на ежегодни проверки по чл.106 ал.1 т.7 от ЗСВ. Във всички случаи заключенията на проверяващите от Апелативен съд - Варна са за много добра организация, стриктно спазване на законоустановените изисквания за образуване, разглеждане и приключване на делата, за срочно и качествено правораздаване. При проверките са констатирани и някои пропуски, свързани най-вече със спазването на сроковете за обявяване на съдебните актове по граждански дела, с отлагането на дела и неприключването на няколко производства от по-предходни години. Докладите от проверките се обсъждат по отделения от съдиите, които полагат реални усилия за стриктно изпълнение на задълженията им и за недопускане на пропуски в работата им. За изпълнение на дадените от проверяващите препоръки се предприемат административни мерки и от ръководството на съда - ежемесечни проверки за необавени в срок съдебни актове и за ненасрочени своевременно дела, напомняне на съдиите за спазването на процесуалните срокове и обръщане на внимание на съдебните деловодители и секретари за задълженията им във връзка с осигуряването на срочното движение на делата.

През 2017 г. на основание Заповед №ТП-01-6/21.06.2017г. на Главния инспектор на Инспектората към ВСС бе извършена тематична проверка по образуването, движението и приключването на делата за несъстоятелност, образувани в периода 01.01.2014г. – 31.12.2016г. В акта за резултатите от проверката е заключено, че през проверявания период в съда е създадена необходимата организация на дейността за безпрепятственото разглеждане на търговските дела по несъстоятелност. Не са установени нарушения на чл.9 от ЗСВ в разпределението на делата по несъстоятелност, не са установени разгледани, неподсъдни на Окръжен съд - Добрич, дела за несъстоятелност. Констатирано е своевременно и в рамките на законоустановените срокове провеждане и приключване на производствата, спазване на изискванията за вписване на молбите в Търговския регистър, на изискванията по чл.632 ал.1, 2 и 5 от ТЗ, произнасяне по молби за обезпечение в деня на постъпването им и в рамките на до три дни по останалите молби. Проверяващите са констатирали само два пропуска по две конкретни дела, в които връзка са дадените от тях препоръки. Актът за резултатите от проверката и дадените препоръки са обсъдени на общо съ branите на съдиите. Пропуските така, както са визирани в акта, са изолирано явление, а не трайно установена практика. В единия случай се касае за неизпълнение на задължения от

страна на съдебния деловодител, за което за взети мерки. В другия случай се касае за препоръка съдебно-счетоводната експертиза по чл.630 ал.1 от ТЗ да се назначава преди първото открито съдебно заседание. Последното, макар и да не е законоустановено изискване, по правило се осъществява по делата за несъстоятелност от съдиите в търговско отделение, а инцидентното отклонение от този подход по едно дело, което е приключило в срока по чл.629 ал.6 от ТЗ, не е довело до забавяне на правосъдието.

През 2019г. на основание Заповед № ПП-01-48/02.09.2019г. на Главния инспектор на Инспектората към ВСС бе извършена комплексна планова проверка на организацията на административната дейност, образуването, движението и приключването на гражданските и търговските дела в Окръжен съд - Добрич за периода 01.01.2017 г. – 31.12.2018 г. Актът за резултатите от проверката, съдържа констатация, че в съда са създадени много добра организация и ефективен контрол на административната дейност и на дейностите по образуване, движение и приключване на гражданските и търговските дела. Констатирани са положените усилия и постигнатите много добри резултати от председателя на съда, неговите заместници, съдебния администратор и административния секретар, добросъвестното и професионално изпълнение на задълженията им от съдебните служители, съответно с изискванията на ПАС и без никакви пропуски и несъответствия водене на всички деловодни книги и регистри. Въз основа на тези констатации е отправена препоръка за продължаване на много добрата организация и ефективен контрол на административната дейност и на дейностите по образуване, движение и приключване на делата. При проверката е констатирано, че съдиите са разглеждали гражданските и търговските дела своевременно и без необосновано забавяне; в кратки срокове са извършвани проверките за редовност на исковите молби и възвините жалби, насрочвани и отлагани делата, редовно са осъществявани проверки за отпадане на пречките за движение на спрените дела, спазвани са специалните изисквания по делата, подлежащи на разглеждане в кратки срокове /бързи производства, осиновяване, молби за откриване на производство по несъстоятелност, за допускане на обезпечение/. Констатирана е добра предварителна подготовка по делата и липса на отлагания без обоснована причина, минимален брой дела, по които определението за даване на ход по същество е било отменено, минимални като брой и продължителност неспазени срокове по чл.235 ал.5 от ГПК. Установени са няколко случая в които: дела са били отсрочени по обективни причини, съдът не е посочил в съответствие с чл.149 ал.2 от ГПК конкретната дата за обявяване на решението, дела за осиновяване са насрочени с ръкописно разпореждане, началото на срока по чл.390 ал.3 от ГПК е определен в отклонение на задължителната практика на ВКС. Тази пропуски, както и изравняването на натовареността между съдиите от гражданско и търговско

отделение и качеството на съдебните актове, е препоръчано да се обсъдят на Общо събрание на съдиите и да се вземат ефективни решения.

Актът за резултатите от проверката с изх.№ПП-01-48/19/02.12.2019г. е постъпил в Окръжен съд – Добрич на 05.12.2019г. Съдиите от гражданско и търговско отделение, които са на работа, са уведомени и предстои свикването на Общо събрание за обсъждането му.

Актовете и докладите за извършените проверки от Инспектората към ВСС и от Апелативен съд - Варна отразяват обективно работата на Окръжен съд - Добрич. Те съставляват оценка за постигнатото много добро ниво на правораздаването, за ефективността на създадената организация на работа и са база за вземане на решения и приемане на мерки за поддържане на постиженията и за по-нататъшно подобряване на управлението и цялостната дейност на институцията.

3. Материално - техническо и финансово обезпечаване.

3.1. Сграден фонд

Окръжен съд – гр.Добрич се помещава в сградата на Съдебна палата в гр.Добрич, ул.“Доктор Константин Стоилов“ № 7. В сградата се помещават още Районен съд – Добрич, Окръжна прокуратура - Добрич, Районна прокуратура – Добрич и Областно звено „Охрана“.

Сградата е публична държавна собственост. С решение по чл.388 ал.1 от ЗСВ стопанисването на сградата е възложено на административния ръководител - председател на Окръжен съд - Добрич. През 2016г. бе постигнато писмено споразумение между ръководителите на настанените в сградата институции за разпределение ползването на помещенията, което е постановено и с решение от 2019г. по чл.388 ал.1 от ЗСВ на Пленума на ВСС.

Съдиите и служителите от Окръжен съд - Добрич работят при много добри условия. Съдът ползва четвъртия, петия и част от първия етаж на сградата, както и отделни помещения на седмия и на подземния етаж. Съдиите са настанени в самостоятелни кабинети. Съдебните служители са настанени най-много по двама в помещение. Изключение са част от деловодителите и призовкарите. За по-доброто обслужване на гражданските и търговските дела, на гражданите и на адвокатите, деловодителите към гражданско и търговско отделение работят в едно общо голямо деловодно помещение. Всички призовкари на окръжния и районния съд, които осъществяват дейността си съвместно, са настанени в едно работно помещение, осигурено от Районен съд – Добрич. То се намира в централното фойе на сградата и с него се разреши проблемът с нездравословните условия, при които преди бяха поставени тези служители, както и се улесни достъпът на

гражданите до връчващите съдебни книжа. В деловодствата е осигурена възможност за четене на дела. Съдът разполага с три съдебни зали.

Изграденият отпреди в централното фойе на първия етаж на палатата Информационен център продължава да функционира. Регистратурите на районен и окръжен съд понастоящем ползват по едно от двете отделни помещения в Информационния център, което улеснява гражданите и адвокатите, както и дава по-добра възможност за изпълнение на задълженията от страна на съдебните деловодители на това работно място. Липсата на достатъчна дневна осветеност и пряк достъп до свеж въздух в работното помещение на регистратурата на районния съд, налага обмисляне на проблема и осъществяване на възможното за неговото отстраняване.

През 2016г. съществуващото до тогава в централното фойе на Съдебната палата заведение - кафене, бе трансформирано и преоборудвано в съдебна зала. Това разрешение бе удачно с оглед предназначението на сградата и функциите на настанените в нея институции, както и, с оглед недостига към онзи момент на съдебни зали за дейността на Районен съд - Добрич, на който и новосъздадената такава е предоставена за ползване.

На Районен съд - Добрич, Окръжна и Районна прокуратура - Добрич са предоставени допълнителни архивни помещения.

През 2016г. се обосobi "стая за адвокати". Помещението се осигури от предоставените за ползване на Окръжния съд – Добрич помещения, който извърши и неговия ремонт, а обзавеждането е със средства и усилия на Адвокатския съвет. Съществуването на "стая за адвокати" в съдебната палата дава възможност за спазване на законовото изискване за явяване на адвокатите в съдебно заседание с тоги. Помещението се ползва изключително само като „гардеробна“ за адвокатски тоги, което е твърде неоправдано и намирам, че съществуват начини за по-доброто му оползотворяване.

През 2018г. се създаде помещение за щадящо изслушване на деца, влезли по една или друга причина в досег с правосъдието – „синя стая“. Помещението е осъществено със съдействието на Министерство на правосъдието и с финансовата подкрепа на българо-швейцарската програма за сътрудничество по проект „Укрепване на правния и институционалния капацитет на съдебната система в сферата на младежкото правосъдие“. Помещението се използва от Окръжен и Районен съд – гр.Добрич, от прокуратурата, от полицията и от социалните служби. След съгласуване с ръководителите на изброените институции, са утвърдени Правила за организацията и реда за използване на помещението.

Във връзка със сключеното през 2018г. Споразумение за сътрудничество и насочване към медиация и със съдействието на Районен съд – Добрич в сградата е осигурено помещение за осъществяване на медиационните процедури.

За поддържане и опазване на сградата на палатата и за подобряване условията на работа непрестанно се извършват необходимите текущи, неотложни и полезни ремонти - на покрива, работните кабинети, коридорите, стълбищата, съдебните зали, асансьорите, електрическото табло, осветителните тела и т.н.

Като съществено следва да се отбележи ремонтирането през 2016г. на външните облицовъчни плохи на сградата, които бяха сериозно компрометирани и създаваха опасност не само за сградата, но така също за живота и здравето на преминаващите край нея.

През 2019г. бе извършен текущ ремонт на санитарните възли в цялата Съдебна палата, който бе от значение както за удобството на работещите в нея магистрати и служители, но така също и за отстраняване на проблеми в цялостната канализационна инсталация и опасностите, които те създаваха за функционирането на газовия отоплителен котел и част от отоплителната инсталация.

В тази връзка следва да се отбележи, че отоплителната инсталация е морално остатяла и недостатъчно ефективна. Следва да се прибави и остатялата и компрометирана прозоречна програма на помещението. За решаването на тези проблеми със сградата е необходимо и могат да се предприемат действия.

3.2. Финансово - счетоводна дейност

В Окръжен съд – гр.Добрич се провежда политика на строга финансова дисциплина. Стриктно се спазват Закона за държавния бюджет, Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор, Закона за счетоводството, както и решенията на ВСС, и указанията за тяхното изпълнение. За оптимизиране и усъвършенстване на процесите са утвърдени и при необходимост се актуализират Вътрешни правила за системата за финансово управление и контрол, Риск – регистър, Вътрешни правила за контрол на процесите за събиране на дължимите държавни такси и присъдени вземания, Вътрешни правила за системата за предварителен контрол, Вътрешни правила за организация на документооборота, счетоводните документи и форма на счетоводството, Вътрешни правила за използване на ПОС - устройство, Вътрешни правила за провеждане на процедури по възлагане на обществени поръчки, Вътрешни правила и план за обучение за мерките срещу изпиране на пари, Вътрешни правила за реда за откриване на набирателни сметки, набиране, отчитане, връщане и конфискуване на чуждите средства в лева и валута, Вътрешни правила за организацията на работната заплата, Вътрешни правила за организация и управление на човешките ресурси. Работи се въз основа на утвърдената от ВСС амортизационна политика. Процедурите и правилата, като част от системата за финансово управление и контрол, се спазват стриктно.

Периодично се извършва анализ на разходите и се предприемат действия за тяхното оптимизиране. Договорите с външни доставчици на услуги се сключват след събиране и съпоставка на няколко предварителни оферти, като винаги се търси най - изгодното решение.

В предходни години въз основа на Споразумение за сътрудничество за събиране вземанията на органите на съдебната власт, сключено между ВСС и Камарата на ЧСИ, събирането на публичните вземания на Окръжен съд – Добрич се възлагаше на частни съдебни изпълнители. Понастоящем събирането на същите се възлага на държавните съдебни изпълнители. Стриктно се спазва процедурата по счетоводното начисляване и проследяване на така възложените за събиране вземания в полза на бюджета на съдебната власт.

През 2016г. Агенция за държавна финансова инспекция извърши проверка за законосъобразност на разходите на бюджетни средства за строителство, доставки и услуги във връзка със спазването на нормативната уредба в областта на обществените поръчки, сключените договори и плащанията по тях. За резултатите от проверката е съставен доклад №ДПЗДЧ-5/07.06.2016г., съгласно който в Окръжен съд – Добрич не са допуснати нарушения по въпросите, предмет на инспекцията.

Бюджетът на Окръжен съд – гр.Добрич се утвърждава с решение на Пленума на ВСС. Всяка година се налагат и се извършват корекции поради недостиг на първоначално планираните средства или за аварийни ремонти. Специално за 2019г. корекциите се наложиха поради възникнала авария в част от отопителната инсталация, за закупуване на оборудване за залата за медиация и за осигуряване средства за възнаграждения за вещи лица. Прави впечатление, че все по-често от бюджета на съдебната власт се изплащат сериозни суми за възнаграждения на вещи лица, което е обяснимо, като се има предвид, че най-често се касае за експерти с рядко срещани специалности и с висока степен на квалификация. Но се увеличават и случаите на освобождаване от задълженията за разноски на страни по граждански дела, като така, както е въведена, разпоредбата на чл.83 ал.2 от ГПК създава предпоставки за изкривяване на преценката за малоимотност на съответната страна и дава възможност за злоупотреба с права.

3.3. Техническа обезпеченост и информационни технологии

Всички работни места в Окръжен съд – гр.Добрич са осигурени с необходимата компютърна и периферна техника. Поетапно през годините при спазване на утвърдените от ВСС правила се извършва подмяна на технически негодната и оstarяваща компютърна техника, принтери, сканери и т.н.

През 2015 г. мрежата бе въведена в домейн структура, посредством която се централизира управлението на потребителите, програмите и актуализациите им,

осигурява се по-голяма сигурност с възможност за изграждане на по-детайлна мрежова и потребителска политика. Това допринесе за по-надеждното използване и структуриране на сървърните ресурси, за изграждане по-стабилна комуникация между тях и автоматизиране на архивирането и съхранението на данни чрез по-стабилни и устойчиви системи. През 2019г. се закупи нов сървър за замяна на двета стари, които трудно работят с увеличаването на програмите и данните.

Съдебните зали са озвучени и оборудвани със системи за паралелен звукозапис. Пред залите са поставени информационни електронни табла за уведомяване за графика и протичането на съдебните заседания.

В съда се работи с автоматизираната информационна система САС „Съдебно деловодство“. Тя е с доказана висока ефективност и има осезаем положителен ефект за ускореното обработване на делата, за упражняване на своевременен контрол върху движението им и решаването им в законоустановените срокове, за бързото предоставяне на информация на страните по делата и техните процесуални представители и на граждани. В САС „Съдебно деловодство“ продължават да се създават пълни електронни папки на делата, към които след сканиране се присъединява всеки постъпил по съответното дело документ.

Чрез САС "Съдебно деловодство" се извършва случаенят избор на съдебни заседатели. Използва се допълнителният модул към САС „Съдебно деловодство“ - „Призовкар“. Продължава използването на модул „Служебни защити“, функциониращ в Адвокатска колегия – гр.Добрич. Продължава изпращането на данни по наказателни производства към ЕИСПП.

От 2014г. Окръжен съд – гр.Добрич е присъединен към Уеб-портал за достъп до информация за движението на съдебните дела на съдилищата от Варненски апелативен район. В края на 2018г. съдът бе присъединен към Единния портал за електронно правосъдие, който разкрива възможност за преглед на електронните папки на делата.

Разпределението на делата в Окръжен съд – гр.Добрич се извършва чрез Централизираната система за случаен разпределение на делата. Въведена е Системата за изчисляване натовареността на съдиите, като всеки от тях има достъп до синтезираната в програмата информация. Данните в Системата се обновяват постоянно при спазване на ПОНС.

Осигурена е резервна свързаност с интернет.

Използва се правно-информационната система „Апис 7“.

Осигурена е възможност и е определен редът за електронни справки в Национална база данни „Население“, както и в НАП за актуални трудови договори.

Интернет страницата на съда се актуализира постоянно. Ежедневно се публикуват постановените съдебни актове и се изпращат към Централния интерфейс на публикуваните съдебни актове на съдилищата в страната. На интернет страницата на съда се публикува информация - за графика на делата, за обществени поръчки, свободни работни места, предстоящи инициативи и срещи, публичните продажби на съдебните изпълнители. В електронната страница на съда е обособена отделна секция за популяризиране на медиацията като извънсъдебен способ за разрешаване на спорове.

В съда е изградена и функционира локална мрежа за обмен на информация и данни. Създадени са електронни папки с достъп на съдиите и служителите, в които се публикуват заповеди, правила, съобщения, писма и др. За подобряване информираността на всеки съдия и съдебен служител е създадена електронна поща, на която се изпращат документи, съобщения и друга важна информация.

За улеснение на гражданите е въведена и се поддържа възможност за безкасово плащане на такси чрез ПОС - устройство, инсталирano в регистратурата.

Както отбелязах по-горе, към настоящия момент наличната компютърна техника и информационни технологии са обновени в достатъчна степен да осигурят нормално и безпрепятствено протичане на работата. Динамиката на развитие и предизвикателствата, свързани с въвеждането на електронно правосъдие, правят необходимо осигуряването на система за видеоконферентна връзка. Понастоящем такава е инсталирана в Апелативен съд - Варна и при необходимост се ползва от съдилищата в апелативния район, но това разрешение не е достатъчно удачно, като се има предвид необходимостта от транспорт на всички участници в производството, както и привеждането в съответствие заседателните графики на съдиите от различни институции.

4. Медийна политика, повишаване на общественото доверие и качеството на предоставяните услуги

В Окръжен съд – гр.Добрич се осъзнава значението и се полагат усилия за организиране и провеждане на политика на публичност, насочена към повишаване на общественото доверие в стабилността и безпристрастността на институцията. Политиката се осъществява последователно и неотклонно въз основа на индивидуален годишен План за действие по изпълнение на утвърдената Комуникационна стратегия на съдебната власт 2014 - 2020г. В плана се залагат приоритетните цели, свързани с подобряване на диалога с медиите, повишаване на правната култура на широката общественост и усъвършенстване на комуникацията с вътрешни и външни целеви групи.

Като се има предвид, че активната комуникация с медиите е от съществено значение за обществения образ на институцията, служителят на

дължността "връзки с обществеността" редовно предоставя информация чрез разпространяване на прессъобщения. Информацията за съдебните производства се предоставя под контрола на съдията - докладчик, като същата не е сведена само до наказателни дела, които най-често привличат общественото внимание, но се предоставят и сведения по гражданска и търговска спорове, съставляващи обществен интерес и от чийто изход са заинтересовани широк кръг лица. С прессъобщения се предоставя информация и за различни събития и мероприятия, организирани от съда или проведени с участието на негови представители. Изготвят се и се предоставят справки по конкретни запитвания на журналисти. Служителят на дължността "връзки с обществеността" осъществява комуникация с медиите и при предоставяне на информация за дейността на районните съдилища, които подпомага в тази насока. По повод годишните отчети на Окръжен съд - Добрич се организират пресконференции, на които административното ръководство представя работата на институцията през съответната отчетна година. При други поводи, като например откриването на стаята за щадящо изслушване на деца или на образователната програма за съответната година, също се организират пресконференции и брифинги за представяне на съответното събитие. Тези прояви намират добър отзук и редовно провокират множество тематични публикации и репортажи в средствата за масова информация. Дейността на съда е представяна и с интервю на председателя по радиото. Намирам за много добра идея, наскоро узнатата от мен практика на други съдилища на организирана рубрика по радиото, в която се обсъждат актуални проблеми от работата на съдебната институция, разясняват се процедури, правни последици и други принципни правни въпроси. Осъществяването на едно такова мероприятие би способствало за повишаване на правната култура на по-широк кръг от граждани и поради това трябва да стане задача, за чието реализиране с участието на повече магистрати от съдебния ни район трябва да се положат усилия.

Информация се предоставя и при постъпили по ЗДОИ запитвания, за което са утвърдени Вътрешни правила.

За запознаване на гражданите със структурата и начина на функциониране на съдебната власт като цяло и в частност на съда, за подобряване на разбирането на правораздавателната дейност, за повишаване на правната култура на гражданите и общественото доверие, в Окръжен съд – Добрич ежегодно се провежда „Ден на отворените врати“. По традиция събитието се посвещава на символни дати, като Деня на българската Конституция - 16 –ти април или Деня на Европа - 9 –ти май. В годините са реализирани различни мероприятия – конкурси за рисунка, за есе, за кратък видеоматериал, възстановка на съдебни процеси, дебати, викторини, демонстрация пред журналисти на случайното разпределение на делата, среща – дискусия с евродепутат за върховенството на закона и др. На

посетителите се осигурява възможност за запознаване с работата на канцелариите и службите, на съдебната охрана, със съдебна зала, а също и със стари деловодни книги. Интересът към мероприятията винаги е много голям и се проявява най-вече от страна на млади хора.

Вниманието ни винаги е било насочено в изключителна степен към подрастващите. Ежегодно Окръжен съд - Добрич се включва в Образователната програма „Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“. Всяка година се работи с поне две учебни заведения и от стартиране на програмата няколко стотин ученици са повишили знанията и разбиранията си за закона, правата и задълженията на правните субекти, структурата и функционирането на съдебната власт, европейското правно сътрудничество.

Отделно от Образователната програма съдът участва в информационна кампания за повишаване осведомеността на младежите за ролята и функциите на отделните органи на съдебната власт, организира посещения в съдебна зала и срещи с магистрати на деца, участващи в извънкласни учебни дейности.

Също с разбирането за изключителната важност на подрастващите и спецификата на производствата с участието на деца, в Съдебната палата е създадена и функционира т. нар. „Синя стая“ за щадящото им изслушване.

Медиацията, като съвременен алтернативен способ за по-бързо и взаимоизгодно разрешаване на спорове между правните субекти, придобива все по-голямо значение. За съжаление в рамките на съдебния район търсенето на този способ за разрешаване на споровете не е голямо, преодоляването на което е от значение, както с оглед интереса на гражданите, така и за намаляване натовареността на съдилищата. Ето защо през 2018 г. между медиатори от съдебния район, Окръжен и Районен съд – Добрич бе подписано Споразумение за сътрудничество и насочване към медиация. Идеята е обединяване на усилията за популяризиране и утвърждаване на способа, като целта е в следващите години с повече разяснения сред обществото, адвокатите, а и сред магистратите да се създадат условия за по-широко практическо прилагане на медиацията.

В осъществяването на мероприятията и дейностите, насочени към повишаване на общественото доверие и подобряване вижданията на гражданите за съда, се включват много съдии и съдебни служители. Работи се съвместно с Окръжна прокуратура, РИО, Младежкия център, МКБППМН, Детска педагогическа стая, Отдел „Закрила на детето“, „Центрър за разрешаване на споровете“ – гр. София. За по-добри резултати за в бъдеще следва да се потърси взаимодействието и на други институции, неправителствени организации, както и на адвокатурата.

Значение за изграждането и запазването на общественото доверие има и качеството и бързината на обслужване на гражданите. Ето защо за улесняване достъпа до правосъдие, служителите от регистратурата на съда, разположена в Информационния център, наред с пряко възложението им от ПАС дейности, предоставят на гражданите информация, образци на заявления, приемат плащания на такси, глоби, разносчи с ПОС устройство, координират използването на стаята за щадящо изслушване на деца от различните институции.

Прозрачността в работата на съда, достъпа до информация и по-доброто обслужване на страните по делата се постигат и посредством осигуряването на възможност за отдалечен преглед на електронните папки на делата. От 2014г. това се осъществява посредством свързаността на Окръжен съд – гр.Добрич в Уеб портал за достъп до информация за движението на съдебните дела от съдилищата от Варненски апелативен район. От края на 2018г. съдът е присъединен към Единния портал за електронно правосъдие. На настоящия етап при осъществяване на достъпа до дела през същия са налице някои технически проблеми, които трябва да намерят разрешение от изпълнителя на програмата.

На интернет страницата на съда се публикува и поддържа актуална информация освен за правораздавателната дейност, още и по въпроси, съставляващи публичен интерес - обучения, конкурси, обществени поръчки, декларации, отчети, други събития. Предоставянето на информация, включително по въпроси, за които такова законово изискване липсва, но са обществено значими, играе съществена роля за осведомеността и доверието на гражданите към институцията.

III. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ СЪДЕБНИЯ РАЙОН НА ОКРЪЖЕН СЪД - ДОБРИЧ.

В съдебния район на Окръжен съд – Добрич функционират пет районни съдилища:

Районен съд – Добрич, чийто съдебен район обхваща Община – Добрич, Община – Добричка и Община – Крушари,

Районен съд – Балчик, чийто съдебен район обхваща Община – Балчик,

Районен съд – Каварна, чийто съдебен район обхваща Община – Каварна и Община – Шабла,

Районен съд – Генерал Тошево със съдебен район Община – Генерал Тошево и

Районен съд – Тервел със съдебен район Община - Тервел.

1. Кадрова обезпеченост

В началото на 2019г. най – големият Районен съд – Добрич бе с утвърдени 19 щата за магистрати – административен ръководител - председател, един заместник на административния ръководител и 17 съдии. Обособени са гражданско отделение от 12 съдии и наказателно отделение от 7 съдии. В процедура по чл.194 ал.1 от ЗСВ една щатна бройка за съдия в гражданско отделение бе съкратена и преместена в Районен съд – Перник, придружено с преназначаване на заемашия я съдия. Открита бе и втора процедура по чл.194 ал.1 от ЗСВ за преместване на още една щатна бройка, заедно със заемашия я съдия от гражданско отделение в Районен съд – Перник, с чието финализиране щатът за магистрати в Районен съд – Добрич намалява на 17 броя. Същият е изцяло зает. Един съдия от наказателно отделение е командирован в Административен съд – Варна. Районен съд – Добрич е с утвърдени и заети три бройки за държавен съдебен изпълнител и четири бройки за съдия по вписванията. Съдът работи със съдебна администрация от общо 39 щатни бройки.

Щатът за магистрати в Районен съд – Балчик е 4 бр. – административен ръководител – председател, заместник на административния ръководител и двама съдии. Всички щатове са заети, като двама съдии разглеждат гражданиски дела и двама – наказателни. Утвърдените за съда една бройка за държавен съдебен изпълнител и една бройка за съдия по вписванията са заети. Съдът разполага с общо 16 щата за съдебни служители, които са заети.

В Районен съд – Генерал Тошево са утвърдени 3 щатни бройки за магистрати, които са заети и в съда работят административен ръководител – председател и двама съдии. През 2020г. предстои освобождаването на осн.чл.165 ал.1 т.1 от ЗСВ на един съдия. В съда има един държавен съдебен изпълнител и един съдия по вписванията. Съдебната администрация възлиза общо на 13 броя служители.

В Районен съд – Каварна също са утвърдени 3 щатни бройки за магистрати. В съда работят административен ръководител – председател и двама съдии. Съдът разполага с щат за един държавен съдебен изпълнител и за двама съдии по вписванията, които са заети. Щатът на съдебните служители е 12 броя общо.

В Районен съд – Тервел е утвърден щат за двама магистрати – административен ръководител – председател и един съдия. Щатът за съдия е зает. За заемане на освободената длъжност административен ръководител – председател през 2019г. са обявявани два последователни конкурса, на които не са се явили кандидати. Понастоящем функциите на председател се изпълняват от съдията, заемал длъжността в два мандата, определен с решение на СК на ВСС. За районен съд – Тервел е утвърден и е зает един щат за държавен съдебен изпълнител и един

за съдия по вписванията. В съда работят 10 съдебни служители, съответно на утвърдения щат.

Предвидените в районните съдилища щатове за съдии, за държавни съдебни изпълнители и за съдии по вписванията са достатъчни за осъществяване дейността на съответните институции. Единствено за Районен съд – Добрич може да се отбележи, че е възможно правораздавателната дейност да бъде затруднена в перспектива поради намаляване на действително работещите в този съд магистрати. Така, в следващите години предстои един съдия да бъде освободен по чл.165 ал.1 т.1 от ЗСВ и е твърде вероятно участващи в сега развиващия се конкурс съдии да бъдат повишени; освободените при това щатове трудно ще бъдат заети от реално работещи съдии - поради бавно развиващите се конкурсни процедури и поради почти липсващите кандидати, наистина желаещи да работят в съдебните институции в Област – Добрич.

Броят на съдебните служители във всички районни съдилища е достатъчен за нормалното и ефективно осъществяване на дейността на съответната институция. За районните съдилища в гр.Балчик, гр.Тервел, гр.Каварна и гр.Генерал Тошево съотношението на общия брой на съдебните служители спрямо броя на магистратите е около средното съответно съотношение за районните съдилища извън областните центрове. За Районен съд – Добрич то е по-ниско от средното съотношение на общия брой съдебни служители към броя на магистратите за районните съдилища в областните центрове. На тази база и с оглед обема на работа, в отчетния доклад на Районен съд - Добрич за 2018г. е отбелязана необходимостта от увеличаване на съдебната администрация с една щатна бройка за съдебен деловодител и една щатна бройка за длъжност – шофьор, домакин и работник по поддръжката, за осъществяване на което административният ръководител – председател на съда е предприел необходимите действия.

Във всички районни съдилища е създадена много добра организация на работа. Липсата на утвърден нарочен щат за изпълнението на всяка една от многобройните функции и дейности и текущите кадрови проблеми са разрешавани на принципа за взаимна заменяемост и съвместяване на задълженията. Усилията на административните ръководства, ведно с добросъвестността и усилията на съдебните служители дават едно много високо ниво на изпълнение на дейността на всеки един от районните съдилища.

2. Правораздавателна дейност

Данните за последните три години показват, че делата в районните съдилища, включени в съдебния район на Окръжен съд – Добрич, като цяло се увеличават. Изводът се отнася за новопостъпилите дела, за делата за разглеждане и за свършените дела. Новопостъпилите дела съставляват средно 87.4% - 89.4% от

делата за разглеждане, което означава, че делът на оставащите несвършени дела в районните съдилища в края на съответната отчетна година е минимален, а това следва и от данните за свършените дела, съставляващи средно 88% от делата за разглеждане в съответната година.

РС-гр.	2016 г.			2017 г.			2018 г.		
	Постъп. или дела	Дела за разгле- ждане	Свър- шени дела	Постъ- пили дела	Дела за разгле- ждане	Свър- шени дела	Постъ- пили дела	Дела за разглеж- дане	Свър- шени дела
Балчик	1 156	1 338	1 124	1 262	1 476	1 218	1 375	1 633	1 402
Ген.Тошево	918	1 001	866	994	1 129	1 054	933	1 007	939
Добрич	5 961	6 821	6 142	6 612	7 291	6 473	6 930	7 748	6 773
Каварна	956	1 106	942	1 167	1 331	1 169	1 228	1 390	1 219
Тервел	681	800	710	864	958	825	860	993	916
Общо:	9 672	11 066	9 784	10 899	12 185	10 739	11 326	12 771	11 249

По правило най-много дела постъпват, стоят на разглеждане и се свършват в Районен съд – Добрич, чиято юрисдикция обхваща три общини и съдът е в областния център, където живее почти половината от населението на областта. Следват по постъпление, по дела за разглеждане и свършени дела Районен съд – Балчик и Районен съд – Каварна, които се намират в следващите по големина населени места в областта, в които, поради местоположението им и въпреки низходящата демография, социално – икономическата активност е налице, а и Районен съд – Каварна обхваща две общини.

Съответно на положението в повечето районни съдилища в страната, и в районните съдилища в съдебния район на Окръжен съд - Добрич делът на гражданските дела е значително по-голям от този на наказателните дела. В последните три години постъплението на граждански дела във всички районни съдилища в областта се увеличава, като се запазва положението 60% - 64% от всички граждански производства да съставляват такива по чл.410 от ГПК и чл.417 от ГПК. Същевременно постъплението на наказателни дела намалява във всеки един от районните съдилища, т.е. общото увеличение на делата в районните съдилища е последица от увеличаващото се постъпление на граждански дела.

Само в Районен съд – Добрич и в Районен съд – Балчик съществува пълна специализация на съдиите по материя на разглежданите от тях дела. В останалите три районни съдилища такава специализация липсва. В тези съдилища процентът на участие на отделния съдия в разпределението на различните видове дела е

определен, с оглед изискванията на чл.9 от ЗСВ и при отчитане общия брой на съдиите в съответния съд, и броя на делата от съответния вид. Липсата на специализация по материя е предопределена от броя на съдиите в съответния съд, но не е добра предпоставка за бързина и качество на правораздаването.

Независимо от последното, във всички районни съдилища правораздавателната дейност се осъществява своевременно и без необосновано забавяне. В последните три години се наблюдава повишаване бързината на приключване на производствата, като съответно 83%, 86% и 88% от всички свършени в районните съдилища дела са приключили в тримесечен срок. През 2018г. най-висок е този показател в Районен съд – Генерал Тошево, където в тримесечен срок са приключени 89% от свършените наказателни дела и 95% от свършениите гражданско-правови дела.

Съдебните актове в районните съдилища се постановяват в законоустановените инструктивни срокове. Изключенията са редки и незначителни. За 2018г. в Районен съд – Генерал Тошево няма нито един акт, който да е бил просрочен. Идентично е положението и с актовете по наказателни дела в Районен съд – Балчик. В районните съдилища в гр.Добрич и в гр.Каварна извън установените за това срокове са обявени съответно 0.31% и 3.2% от всички постановени актове, като във всички случаи се касае за минимално забавяне от няколко дни до под три месеца. Повече са случаите на неспазване на сроковете за обявяване на съдебните актове в Районен съд – Тервел - през 2018г. извън установените за това срокове са обявени 9% от актовете. За необосновано забавяне на производства по гражданско-правови дела и за неспазване срока по чл.235 ал.5 от ГПК на един съдия от този съд в рамките на няколко години са наложени две дисциплинарни наказания.

Натовареността в районните съдилища в съдебния район на Окръжен съд – Добрич е различна. Съгласно Анализа на натовареността на съдилищата през 2018г., приет с решение на СК на ВСС по протокол №20/25.06.2019г., средномесечната натовареност по щат за 2018г. в районните съдилища на база дела за разглеждане е 40.08, който среден показател се надхвърля минимално само от натовареността от 41.37 на съдиите в Районен съд – Тервел. В останалите четири районни съдилища в областта натовареността по щат на база дела за разглеждане е под средната стойност, но по поставените в анализа критерии Районен съд – Каварна попада в групата на районните съдилища със средна натовареност. По същите критерии натовареността в Районен съд – Генерал Тошево, Районен съд – Балчик и Районен съд – Добрич е ниска. Разликата между приетата долната граница на средната натовареност на районните съдилища в страната и натовареността в районните съдилища в гр.Балчик и в гр.Добрич е минимална, а и осъщественото намаляване на съдийския щат в Районен съд – Добрич дава основание да се

предположи, че същият съд ще премине в групата на съдилищата със средна натовареност.

РС – гр.	2016 г.				2017 г.				2018 г.			
	Натов.по щат		Действ.на тов.		Натов.по щат		Действ.нато в.		Натов.по щат		Действ.нато в.	
	За разгл.	Решени	За разгл.	Решени	За разгл.	Решени	За разгл.	Решени	За разгл.	Решени	За разгл.	Решени
Балчик	27.88	23.42	27.88	23.42	30.75		30.75	25.38	34.02		34.02	29.21
Ген.Тошево	23.83	20.62	27.81	24.06	31.36	29.28	32.26	30.11	27.97	26.08	27.97	26.08
Добрич	29.92	26.94	33.11	29.82	31.98	28.39	33.75	29.97	33.98	29.71	35.87	31.36
Каварна	26.332	22.43	26.33	22.43	36.97	32.47	36.97	32.47	38.61	33.86	40.88	35.85
Тервел	33.33	29.58	33.33	29.58	39.92	34.38	39.92	34.38	41.37	38.16	41.37	38.16

Натовареността по щат и действителната натовареност на съдиите от Районен съд – Балчик, Районен съд – Генерал Тошево и Районен съд – Тервел съвпадат в последните три години, тъй като щатът в тези съдилища е бил изцяло зает и съдиите не са отсъствали продължително от работа. Поради по-малко отработените човекомесеци /ползвани продължителни болнични и отпуск за отлеждане на дете/, в другите две районни съдилища действителната натовареност е по-висока от щатната. С оглед командироването на един съдия в Административен съд – Варна, за Районен съд – Добрич това положение ще се запази и за текущата 2019г.

Разликата в натовареността по дела за разглеждане и по свършени дела /общо/ между най-натоварения Районен съд – Тервел и най-ниско натоварения Районен съд – Генерал Тошево за рамките на съдебния район е съществена.

Правораздавателната дейност на съдиите от районните съдилища се характеризира с професионализъм и високо качество. По правило делът на потвърдените съдебни актове е по-голям от този на изменените и отменените такива в общия обем на върнатите от инстанционен контрол, като това се отнася както за актовете по граждански, така и за тези по наказателни дела. Изключение от правилото е работата по наказателни дела в Районен съд – Тервел, при който от върнатите през 2018г. от инстанционен контрол актове по наказателни дела потвърдените са само 27%, а отменените – 55%. Извън това изключение, данните за резултатите от инстанционния контрол показват стабилно високо ниво на работата на районните съдии. Промените към намаляване/увеличаване дела на потвърдените/изменените/отменените актове в различните години са незначителни

и не засягат трайната обща картина на много добро качество и професионализъм при осъществяване на правораздавателната дейност в районните съдилища от съдебния район на Окръжен съд – Добрич.

Работата на съдиите от районните съдилища всяка година се проверява от съдии от Окръжен съд – Добрич по реда на чл.86 ал.1 т.6 от ЗСВ. В последните пет години в обхвата на проверките бе включена и работата на държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписванията. При проверките не се констатират сериозни недостатъци. Установявани са пропуски, които са по-скоро с инцидентен характер и/или значението им за срочността и качеството на правораздаването в съответния районен съд е несъществено. Доколкото все пак са констатирани и по-сериозни недостатъци, те се изразяват най-вече в необосновано забавяне на производства и неспазване сроковете за обявяване на съдебните актове от един конкретен районен съдия. В обобщен доклад председателят на окръжния съд анализира резултатите от годишните проверки и отправя препоръки за отстраняването на пропуските, за което председателите на съответните районни съдилища предприемат мерки. Отделно, председателят на районния съд, в който се констатира проблемът със забавените производства и неспазването на сроковете, представя на председателя на окръжния съд ежемесечни справки по тези показатели.

През 2019г. бяха извършени комплексни планови проверки от Инспектората към ВСС на работата по граждански и наказателни дела в Районен съд – Балчик и Районен съд – Каварна, както и на работата по граждански дела в Районен съд – Добрич.

Проверяващите работата по наказателни дела в Районен съд – Балчик и Районен съд – Каварна са констатирали и в двата съда липса на нарушения при образуването и разпределението на делата, добра организация и администриране на същите, липса на пропуски при разглеждането и приключването им, много добро качество на постановените съдебни актове. Касателно Районен съд – Балчик, крайният извод е за отлична работа по наказателни дела, което е предпоставило и липсата на каквито и да било препоръки към разглеждащите този вид дела съдии. В Районен съд – Каварна са установени само две нарушения на сроковете за насрочване и отлагане на делата, и няколко дела, при които срокът за обявяване на съдебния акт не е спазен, за недопускане на каквито нарушения на районните съдии са дадени препоръки.

И в трите районни съдилища в гр.Добрич, гр.Балчик и гр.Каварна проверките са показвали много добра организация на работата по граждански дела, на образуването и разпределението на делата, тяхното срочно и своевременно насрочване, разглеждане и приключване. На районните съдии и в трите съдилища са дадени идентични препоръки за уеднаквяване на практиката им относно вида и

съдържанието на актовете за насрочване на гражданските дела и за допускане на обезпечение на иска, по-стриктно спазване на сроковете за постановяване на крайните съдебни актове. На съдиите от Районен съд – Каварна и Районен съд – Добрич е препоръчано стриктното спазване на изискванията на чл.15 ал.6 от Закона за закрила на детето. На административните ръководства на съдилищата е указано упражняването на контрол за точното водене на деловодните книги и регистри, съобразно изискванията на ПАС.

3. Материално - техническо обезпечаване на районните съдилища

Относно сградния фонд може да се посочи, че районните съдилища в гр.Добрич и в гр.Генерал Тошево нямат затруднения.

Както се отбеляза, Районен съд – гр.Добрич се помещава в сградата на Съдебна палата в гр.Добрич, ул.“Доктор Константин Стоилов“ № 7, която се ползва още и от Окръжен съд – Добрич, Окръжна прокуратура - Добрич, Районна прокуратура –Добрич и Областно звено „Охрана“. На този етап сградата осигурява на настанените в нея институции необходимите за нормалното им функциониране работни и спомагателни помещения, съдебни зали, при постигнати /с минимални изключения/ добри и здравословни условия на труд.

Районен съд - Генерал Тошево е настанен в самостоятелна сграда с дворно място, публична държавна собственост. Сградата е достатъчна да отговори на нуждите на съда при спазване на всички нормативни изисквания.

Районен съд - Каварна е настанен в обект на партера на жилищен блок. Застроената площ на обекта и помещенията в него са изключително недостатъчни за нормалното функциониране на институцията. Липсват и няма възможност да бъдат създадени задължителните - конвойно помещение и санитарен възел за конвоирани, сървърно помещение с ограничен достъп, санитарен възел за инвалиди, регистрация по ЗЗКИ.

Районен съд - Балчик е настанен в сграда, която е в отлично състояние. Съдът ползва част от нея и има много добри условия за осъществяване на дейността си при спазване на всички нормативни правила. Сградата обаче е частна собственост и се ползва по договор за наем. Договорът е срочен и при всяко изтичане на уговорения срок се сключва анекс за продължаването му. С решение по т.46 по протокол №12/30.05.2019г., изменено с решение по т.56 по протокол №26/07.11.2019г. на Пленума на ВСС са предприети действия за придобиване на сградата за нуждите на съдебната власт.

Районен съд - Тервел е настанен в сграда, публична общинска собственост, предоставена с решение №5-82/31.05.2017 на Общински съвет – Тервел за безвъзмездно ползване за срок от десет години. Сградата е малка, кабинетите не достигат и съдията по вписванията е настанен в сградата на

службата по вписванията. Съдът разполага с една съдебна зала, която не е достатъчна.

Всички районни съдилища са обезпечени с техниката и информационното осигуряване, необходими за безпрепятствено, бързо и качествено осъществяване на дейността им.

III. Цели за развитието на Окръжен съд-Добрич и мерки за тяхното постигане.

В направения по - горе анализ са изложени достиженията на съдиите и съдебните служители от Окръжен съд - Добрич, а така също и проблеми в работата, за чието преодоляване е необходимо да се положат усилия. Именно достиженията и проблемите, ведно с обективните дадености, са базата, на която обосновано и адекватно могат да се поставят целите за развитие и мерките за тяхното постигане. При това никога не бива да се пропуска, че проблемите не рядко възникват спонтанно в ежедневната работа и разрешаването им е извън планиране, а е в зависимост от инициативността, върната преценка на ситуацията, адекватната реакция и диалогичността на отделния член на колектива.

Когато се мисли и говори за цели за развитие на съдебната институция, винаги следва да се изхожда от нейното същностно предназначение - да даде правосъдие и то да е качествено, бързо, независимо и прозрачно, което може да се постигне с ефективни усилия в няколко посоки.

1. Запазване на постигнатите добри стандарти за качество и бързина на правораздаването и тяхното надграждане.

За постигането на тази цел важно значение има запазването на постигнатата специализация и разпределението на съдиите по материя, с оглед максимална ефективност на натрупаните знания и опит. Същевременно очакванията за правораздаване, основано на принципите на върховенството на закона, защитата на човешките права и равния достъп до правосъдие, непрекъснато се повишават, което, съчетано с бързо променящите се законодателство и задължителна съдебна практика, поставя пред всеки магистрат нови предизвикателства.

Последното изисква непрекъснатото повишаване на квалификацията на съдиите, които следва да се мотивират за професионално развитие и активно участие в централизираните обучения, организирани от НИП. Необходимо е да продължи провеждането на регионални обучения, включително да продължи наложилата се в последните няколко години практика на разширяване обхвата на организираното от един съд регионално обучение с участието на съдии от целия Апелативен район, което дава повече възможности за придобиване на правни

знания, както и за обмяна на информация и добър опит. Следва да продължи взаимодействието с неправителствените организации за организиране на обучения в съответната област на дейността им, свързана с правораздаването, както и да се възстанови поизоставената в последните няколко години практика на общи обучителни семинари с Адвокатурата.

Като се има предвид ролята на съдебните заседатели в правораздаването, знанията, които получават от обучението при встъпването им трябва да бъдат поддържани и надграждани в следващи обучения и беседи.

За поддържане и повишаване качеството на правораздаване следва да продължи практиката на обсъждане от съдиите по отделения на върнатите от инстанционен контрол дела. Следва да се създадат специални електронни папки, в които да се публикуват върнатите от инстанционен контрол съдебни актове, с оглед улесняване на информираността на съдиите за резултатите и актуалната практика на горните инстанции. На същия принцип следва да се въведе споделяне на материалите, предоставени от НИП при участия в централизирани обучения.

Следва да продължи обсъждането по отделения на принципни правни въпроси и сходни казуси с цел да не се допуска противоречива съдебна практика. Идентични обсъждания, веднъж годишно следва да се организират между съдиите от окръжния съд от съответното отделение и съдиите от районните съдилища, разглеждащи съответния вид дела. Ежегодно извършваните проверки по чл.86 ал.1 т.6 от ЗСВ следва да продължат, като насочат вниманието си и към проблеми с противоречиво разрешавани идентични правни въпроси.

Във връзка с бързината на правораздаването - необходимо е да продължат усилията за приключване на делата в кратки срокове и за недопускане на това, производства да продължат по вина на съда извън разумен срок. Същото се отнася и за спазването на законоустановените срокове за изготвяне на съдебните актове, което е обективно възможно, при това без да се отстъпва от качеството на правораздаване.

Следва да продължи изготвянето на ежемесечни справки за забавени производства и необявени в срок съдебни актове. Следва да се въведе практиката причините за забавяне по конкретни дела и възможностите за отстраняване на проблема да се обсъждат по отделения.

Макар нередовното призоваване, водещо до отлагане на дела и забавяне на производствата, да не се констатира като същностен проблем при призовкарите от съдебния район, тяхното обучение следва да продължи регулярно. Особено внимание е необходимо отново да се отделя и на лицата, връчващи съдебни книжа в населените места, в които няма съдилища.

Следва да продължат усилията за мотивиране на правните субекти да използват възможностите за призоваване и за запознаване с делата по електронен път.

Трябва да се поддържа непрестанен диалог с веществите лица за недопускане забавяне на възложените им експертизи.

2. Оптимизиране работата на съдебната администрация и повишаване качеството на съдебните услуги.

Правораздаването е процес, за осъществяването на който съдебните служители имат огромна роля.

За адекватното изпълнение на възложените дейности е необходимо да се запази разпределението на съдебните деловодители и съдебните секретари по отделения, но за ефективност и бързина на работата и обслужването на гражданите е необходимо същевременно да продължи прилагането на принципа на взаимна заменяемост на всеки един съдебен служител.

Предстоящото в следващите няколко години придобиване от не малко съдебни служители на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, изиска предварително да се набележат адекватни действия за своевременно провеждане на конкурси за назначаване на нови служители, за ефективна преценка на личностните качества и мотивацията на кандидатстващите, за да се сведе до минимум отражението на кадровите промени и на липсата на знания и опит у новопостъпилите върху работата.

Новопостъпилите съдебни служители задължително следва да преминават през първоначално обучение. Всички съдебни служители трябва да продължават да бъдат стимулирани за участия в централизирани обучения, да се организират такива на регионално ниво, както и да се изисква от служителите реално да се запознават с предоставените им, изгответи от НИП, учебни помагала - наръчници за работата на някои категории съдебни служители.

Служителите са тези, които пряко контактуват с гражданите и адвокатите и трябва да продължат усилията за информираното и етичното им обслужване. Трябва да се търсят бързина и компетентност при предоставянето на съдебни услуги.

Въпреки неуспешния първи опит, трябва отново да се потърси възможност за присъединяване на Административен съд - Добрич към споразумението по чл.73 от ПАС между Районен и Окръжен съд - Добрич, което, убедена съм, ще способства за облекчаване на работата на призовкарите и от трите институции, както и за бързината на връчване на книжа, съответно и на правораздаването.

3. Материална база и техническа обезпеченост

Както отбелязах по-горе условията, при които работят съдиите и служителите от Окръжен съд - Добрич са много добри. Извън текущото поддържане и отремонтиране на сградата, кабинетите и другите работни помещения, съдебните зали, обзавеждането, съществуват няколко по-сериозни въпроса, които трябва да намерят отговор.

Отоплителната инсталация е морално оstarяла, а прозоречната дограма в много от помещенията е сериозно компрометирана и не подлежи на ефективен ремонт. Трябва да се предприемат действия за проектиране и осъществяване на техния основен ремонт. То е свързано със сериозен финансов ресурс, но реализирането му ще доведе до повишаване енергийната ефективност на цялата сграда.

Необходим е ремонт на климатиците в част от помещенията на Окръжния съд, а други трябва да бъдат изцяло подменени.

Достъпът на инвалиди до съдебните зали на втория етаж на Съдебната палата се осъществява чрез рампа на стълбището между по-високото ниво на етажа, на който са съдебните зали и по-ниското ниво на площадката на същия етаж, на която спира асансьорът. Рампата е твърде стръмна и е практически почти неизползваема, като поради начина на построяване на стълбището е невъзможно да бъде осъществена другояче. Ето защо е необходимо да се предприемат действия за монтиране на това стълбище на автоматично повдигащо устройство за инвалиди.

Необходимо е да се изследва възможността и при съществуване на такава да се предприемат действия за подобряване условията на труд чрез повишаване на достъпа на дневна светлина и свеж въздух в работното помещение на регистратурата на Районен съд - Добрич в Информационния център.

Трябва да се постигне изграждането на видеоконферентна връзка в Съдебната палата, за да се спести финансов, времеви и организационен ресурс.

Добре би било „Адвокатската стая“ да се използва в по-голям обем, а не само като гардероб. За удобство и за работата на адвокатите помещението, което е достатъчно голямо, може да се оборудва с офисни мебели и компютърна техника с интернет свързаност. За целта обаче е необходимо съгласието и съдействието на Адвокатския съвет.

В полза на гражданите, посещаващи Съдебната палата, би било осигуряването на безжичен интернет на територията ѝ.

4. Прозрачност на правораздаването, повишаване на общественото доверие, взаимодействие с институциите и организацията

За постигане на това основна роля има осъществяването на целите и мерките, посочени в т.1 и 2 от настоящия раздел на изложението. Само качественото и бързо правораздаване, основано на максимално уеднаквена съдебна практика, съпътствано от ефективни услуги, предоставени от компетентни и мотивирани съдебни служители, може да бъде основа за обществено доверие и разбиране за работата на институцията. Но съвремието изисква и други действия.

Активният диалог с медиите трябва да продължи и да се задълбочи чрез пресъобщения, справки, пресконференции по специални поводи, организиране на тематични рубрики.

Добрите практики за провеждане на Образователната програма, Ден на отворените врати, други образователни и информационни мероприятия не бива да се изоставят, като непрестанно следва да се търсят нови идеи и форми за тяхното развитие.

Взаимодействието с другите съдилища и с прокуратурите от съдебния район следва да се изнесе на по-високо ниво. Следва да се поддържат съществуващите добри контакти и практики на работа с РИО, Младежкия център, МКБППМН, Детска педагогическа стая, Отдел „Закрила на детето“, „Центрър за постигане на спогодби“, както и да се потърси взаимодействие с други институции и неправителствени организации.

Информацията на интернет страницата следва да продължи да се поддържа в актуално състояние, както и да се разшири обемът на обществено значимите обстоятелства, които да се публикуват. Последното - при съобразяване на възможностите, които дават въведените в края на м. ноември 2019г. унифицирани интернет страници на съдилищата в страната.

Необходимо е да продължат усилията на осъществяване на обратна връзка с гражданите, ползваващи съдебните услуги.

Следва да се запазят и продължават добрите практики и отношения с институциите, които взаимодействват в процеса на правораздаване - прокуратура, следствения отдел към Окръжна прокуратура, полиция, пробационна служба. От съществено значение са и взаимоотношенията с Адвокатурата, периодичните срещи с чието ръководство за обсъждане и разрешаване на някои организационни проблеми дават добри резултати.

Уважаеми членове на Съдийската Колегия при Висшия съдебен съвет,

Въпреки усилията ми да бъда задълбочена и изчерпателна, въпросите, на които следва да се обърне внимание при анализиране състоянието, достиженията и вижданията за бъдещото развитие на Окръжен съд - Добрич, са твърде много и е възможно да съм пропуснала някое обстоятелство. При все това, надявам се, съм изложила в достатъчна степен постигнатото до тук и перспективите според моите разбирания пред съдебния орган, за да Ви убедя да ми гласувате за втори път доверието, за което кандидатствам. Като имам предвид житетския и професионалния си опит, знам, че ще възникват много нови проблеми, но съм уверена, че притежавам качествата и способността за разрешаването им, като вярвам и в подкрепата на колектива от съдии и служители, с които работя. Убедена съм, че с общи усилия ще допринесем за издигане авторитета на Окръжен съд – Добрич, като институция, в която правораздаването е бързо, прозрачно, законосъобразно и справедливо.

С уважение:

/Галатея Ханджиева/